

ALEKSANDRINSKI TEATAR SANKT PETERSBURG

BRZO SU SE SNAŠLI
Zagrebačka „Ana Karenjina“ i vizualno je vrhunski proizvod, od kostima Alana Hranitelja i efektne scene Ivana Kirinčića, pa do svjetla Aleksandra Čavleka, a plesači i tehnika zavidnom su se brzinom prilagodili novom izvedbenom prostoru.

Trijumf hrvatskog ansambla u domu baleta i Čajkovskog

Denis Derk SANKT PETERSBURG

Prvo gostovanje zagrebačkog Baleta u svjetskoj baletnoj metropoli organizirano je u povodu pedesete godišnjice bratimljenja dvaju gradova

Bila je to doista povijesna večer za Balet Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu. Ali i za hrvatsku kulturu. Zagrebački baletni ansambl u velebnoj je zgradi sanktpeterburškog carskog Aleksandrinskog teatra sagrađenoj 1832. godine izveo jednu od svojih najpopularnijih produkcija, „Anu Karenjinu“ koreografa Lea Mujića na glazbu Petra Iljiča Čajkovskog i tekst Lava Nikolajeviča Tolstoja u odličnoj dramaturškoj obradi Valentine Turcu. Prvo samostalno gostovanje zagrebačkog Baleta u svjetskoj baletnoj prijestolnici Sankt Peterburg organizirano je kao jedna od etapa obilježavanja pedesete godišnjice bratimljenja Zagreba i najeuropskijeg ruskog grada. Iako se vrhunac te proslave očekuje 2018. godine kada će Ključevići dvori ugostiti izložbu iz prebogatog Ermitaža, a Sankt Peterburg veliku izložbu hrvatske naivne umjetnosti, teško će biti nadma-

šti uspjeh nadahnutih i tehnički doista besprijekornih zagrebačkih baletnih umjetnika. Oni su baš na rođendan Čajkovskog (koji je i pokopan u Sankt Peterburgu, i to na starom groblju uz lavru Aleksandra Nevskog) izveli autentični koreografski uradak Lea Mujića inspiriran slavim ruskim romanom, i to u najstarijem nacionalnom kazalištu u Rusiji (Aleksandrinski teatar je ustanovljen još polovicom 18. stoljeća, da bi ga Sovjeti preimenovali u Dramsko kazalište Puškin).

Pravi izvozni proizvod Zagrebačka „Ana Karenjina“, prai- izvedena u travnju 2014. godine, bogodani je izvozni proizvod hrvatske baletne umjetnosti, napunila je Aleksandrinski teatar koji može primiti 1378 gledatelja i natjerala ih na iskrene stojeće ovacije i uzvikve bravo koji su najčešće i najgromoglasnije upućivani Guilhermeu Gameiru Alvesu, koji je bio dominantan i gotovo pa nadzemaljski grof Aleksej Aleksandrovič Karenjin, zlosretni suprug Ane Karenjine. Odlično su prošli i zrela i fokusirana Natalia Hornsnell kao Ana Karenjina i eterični Andrea Schifano kao nepouzdan i razigrani mladao grof Vronski, ali i scenski upečatljiva Mihaela Devald kao njegova majka. Plesačkim, ali i interpretativnim umijećem imponirali su i Takuya Sumitomo, Rieka Suzuki, Iva Vitić Gameiro, George Stanciu, Kornel

Na najavnoj konferenciji za novinare Rusi su pitali je li potrebna još jedna adaptacija Tolstoja

Zagrepčani su pokazali da još uvijek ima prostora za svježije produkcije ruskih klasika

Palinko, Miruna Miciu, Catarina Meneses, ali i svi članovi brojnog i krajnje požrtvovnog ansambla, uključujući onog najmlađeg, Nou Matkovića, učenika škole klasičnog baleta u Zagrebu u ulozi sina Ane Karenjine Serjože. Posebnu zahvalu zaslužuje i tehnika HNK koja se u iznimno kratkom vremenu morala prilagoditi novoj, raskošnoj sceni i novim uvjetima. I svoj je posao učinila odlično. Zagrebačka „Ana Karenjina“ i vizualno je vrhunski proizvod, od kostima Alana Hranitelja i efektne scene Ivana Kirinčića, pa do svjetla Aleksandra Čavleka. Srž opsežnog Tolstojevog romana ispričana je sublimirajuće, ali bez grotesknh sakaćenja, s puno strasti. Koreografija Lea Mujića koji upravo priprema svoju verziju Krležinih „Glembajevih“, također u HNK, sjajan je primjer neoklasičnog baleta u kojem se velika pažnja posvećuje psihološkim, maksimalno iznijansiranim odnosima između likova. Svaka- ko treba pohvaliti i maestralan i odlično sklopljen izbor glazbe Čajkovskog koji je u Sankt Peterburgu doista na svom terenu. Zanimljivo, na odličnoj posjećenoj konferenciji za tisak uoči predstave novinari i ljubitelji baleta „rešetali“ su i goste iz Zagreba i njihove ruske domaćine brojnim pitanjima, pa su tako preispitali potrebu za još jednim koreografskim viđenjem Tolstojeva remek-djela, nakon svih mogućih baletnih, kazališnih i filmskih adaptacija,

propitkujući i koliko se Leo Mujić u svom koreografskom radu oslanjao na Maju Plisecku. Intendantica zagrebačkog HNK Dubravka Vrgoč odgovorila im je da je još kao ravnateljica Ze- kaeMa postavila dramsku „Anu Karenjinu“ u režiji ruskog redatelja Vasilija Senjina, što se pokazalo kao puni pogodak, baš kao i zagrebačko baletno viđenje poznatog predloška. Napomenula je i da je prije samo nekoliko dana u zagrebačkom HNK izveden Čehovljev „Ivanov“ koji je prai- izveden baš na sceni Aleksandrinskog teatra te da su ruska djela iznimno popularna i često izvođena u Hrvatskoj, kao i da je hrvatski balet u temeljima ruska umjetnica Margareta Froman, zajedno sa svojom braćom.

Najavili izložbu o Tesli Ravnatelj Baleta HNK Leonard Jakovina rekao je da je Mujićeva koreografija originalna i izvorna i da se tu nikako ne radi ni o kakvoj kopiji. Novi hrvatski veleposlanik Nikša Staničić istaknuo je da zagrebački HNK u Sankt Peterburg dolazi baš s interpretacijom ruskih klasičnih djela, dok je zamjenica gradonačelnika Zagreba Vesna Kusin najavila niz kulturnih priredbi koje će se razmjenjivati na relaciji Zagreb – Sankt Peterburg, među njima i izložbu o Nikoli Tesli u ovdšnjem Državnom povije- snom muzeju, ali i već ostvarenu aleju pjesnika na zagrebačkom Bundeku s bistama Jesenjina i

Puškina, te bistu Gagarina na Trešnjevci, ali i planirano postavljanje biste Jurja Križanića u Sankt Peterburgu. A bio je u pravu i Fedor Boltin iz sanktpeterburškog ureda za kulturu kada je zagrebačku „Anu Karenjinu“ nazvao jednim od najljepših baleta sa su- vremene svjetske baletne scene. A da su hrvatski baletni umjetnici u Sankt Peterburgu bili dočekani više nego srdačno, dokazuje i činjenica da su uvijekbavanje imali u slavnoj baletnoj akademiji Vaganova, koja se nalazi tik uz Aleksandrinski teatar. – Kako velika i lijepa dvorana – jednostudno su komentirali zadivljeni baletni umjetnici iz Zagreba. Jednosatni naporni trening u pedagoškom kulturnom hramu svjetskog baleta omogućio je ravnatelj akademije Nikolaj Tsiskaridze, ali nije dopustio snimanje ni fotografiranje unutar monumentalne akademije koju Rusi s pravom čuvaju kao oko u glavi. Tako pri ulasku svi moraju na cipele navući plastične nazuvke, kako bi i na taj način odali počast svim onim generacijama baletnih umjetnika i umjetnika iz cijelog svijeta koji su se školovali u Sankt Peterburgu, i to čak i za vrijeme Drugog svjetskog rata kada je Sankt Peterburg bio u surovom

nacističkoj blokadi. A od jeseni će na desetomjesečno usavršavanje u akademiju Vaganova doći i mlada hrvatska balerina Anamarija Marković, koja je taj zgoditak izborila na natjecanju u Sankt Peterburgu. A u Vaganovoj se tri godine školovala i Rieka Suzuki, solistica zagrebačkog baleta. Ruski domaćini bili su impresionirani kada su čuli da se u Vaganovoj uvijekbavao i sadašnji ravnatelj zagrebačkog Baleta Leonard Jakovina, i to uoči svog nastupa baš u Aleksandrinskom teatru na gala večeri poznatog koreografa Angelina Preljocaja.

Pripremaju uzvratni posjet Očito je da između Zagreba i Sankt Peterburga postoje brojne kulturne poveznice. Stoga će ovaj sanktpeterburški trijumf zagrebačkog Baleta i koreografi svjetskog imena poput Vladimira Malakhova, koji se prvi put u karijeri baš za zagrebački ansambl nedavno dohvatilo i „Labudeg jezera“, ili pak Patricia Barta, koji je koreografirao „Romea i Juliju“. U svakom slučaju, zagrebački je Balet zadivio i razmaženu publiku najbaletnijeg grada na svijetu. ●

Razmažena publika stojećim ovacijama ispratila je "Anu Karenjinu" koreografa Mujića